

Особливості обліку розрахунків з бюджетом З ПДВ

Непряме оподаткування, що має багатовікову історію, завжди вивчалося науковцями-фінансистами, а переваги та недоліки непрямих податків багаторазово дискутувалися у суспільстві. Впровадження податку на додану вартість (ПДВ) у податковій системі розвинутих країн світу розпочалося із другої половини минулого сторіччя. Застосування такого показника як додана вартість як об'єкта оподаткування в європейських країнах було зумовлено створенням спільногомаркету.

Аналіз допоміг виявити три відмінні риси ПДВ:

- в оподаткований оборот не включаються суми раніше внесеної платником податку;
- оподаткований оборот і податок враховуються і вказуються в рахунках організацій окремо в складі ціни товару;
- обкладанню підлягає весь обіг, але сплачується в бюджет тільки частина податку, яка відповідає вартості, що додана до ціни закупівель платником [1].

Закладений у основі економічної природи податку механізм оподаткування доданої вартості може функціонувати тільки тоді, коли:

- податок перераховується між платниками понад ціну;
- платник, який сплатив за товар ціну, формує «ПДВ сплачений» і може віднести його до відшкодування з бюджету, якщо платник, що одержав цей податок, сформує «ПДВ отриманий» і сплатить його в бюджет. Якраз у цьому виявляється системний взаємозв'язок механізму дії ПДВ;
- всі платники податку перебувають на обліку і звітують у податкових органах [2].

Центральний орган державної податкової служби України систематизує реєстр платників ПДВ (якщо обсяги оподаткованих операцій з продажу товарів більше, ніж 300 000 грн.). Будь-якій особі, діяльність якої підлягає оподаткуванню, присвоюється індивідуальний податковий номер, що використовується для справлення податку.

У світовій практиці існує чотири методи визначення:

1. Прямий адитивний, або бухгалтерський (формула 1):

$$\text{ПДВ} = C_n \cdot (ЗП + Д) \quad (1)$$

2. Непрямий адитивний (формула 2):

$$\text{ПДВ} = C_n \cdot ЗП + C_n \cdot Д \quad (2)$$

3. Метод прямого віднімання (формула 3):

$$\text{ПДВ} = C_n \cdot (\text{Пр} - M_3) \quad (3)$$

4. Метод зарахування за розрахунками (формула 4):

$$\text{ПДВ} = C_n \cdot \text{Пр} - C_n \cdot M_3 \quad (4)$$

де ПДВ – податок на додану вартість, що підлягає сплаті,

C_n – податкова ставка,

ЗП – сума виплаченої заробітної плати,

Д – сума отриманого доходу (прибутку),

Пр – надходження за продану продукцію,

Мз – понесені матеріальні витрати.

В Україні в основному застосовується метод прямого віднімання.

Згідно з діючою системою оподаткування в Україні оподаткування ПДВ проводиться за допомогою двох ставок – загальноприйнятого (20%) та пільгової (0%).

Можна визначити такі особливості податкового зобов'язання. Датою виникнення податкових зобов'язань з продажу товарів вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше. Це зокрема:

- Дата зарахування коштів від покупця на банківський рахунок платника податку як оплата товарів, що підлягають продажу, а у разі продажу товарів за готівкові кошти – дата їх оприбуткування в касі платника податку, а при відсутності такої – дата інкасації готівкових коштів у банківській установі, що обслуговує платника податку.
- Дата відвантаження товарів, а для робіт, послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку.
- Аналіз допоміг виявити такі особливості податкового кредиту.

У разі, коли платник податку здійснює операції з продажу товарів, що звільнені від оподаткування або не є об'єктом оподаткування, суми податку, сплачені у зв'язку з придбанням товарів, вартість яких відноситься до складу валових витрат виробництва та основних фондів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації, відносяться, відповідно, до складу валових витрат виробництва та на збільшення вартості основних фондів і нематеріальних активів і до податкового кредиту не включаються.

Не дозволяється включення до податкового кредиту будь-яких витрат по сплаті податку, що не підтверджені податковими накладними чи митними деклараціями, а при імпорти робіт – актом прийняття робіт чи банківським документом, який засвідчує перерахування коштів в оплату вартості таких робіт.

У випадку, коли на момент перевірки платника податку органом державної податкової служби суми податку, попередньо включені до складу податкового кредиту, залишаються не підтвердженими зазначеними цим підпунктом документами, платник податку несе відповідальність у вигляді фінансових санкцій, нарахованих на суму податкового кредиту.

Суми податку, що підлягають сплаті в бюджет або відшкодування з бюджету, визначається як різниця між загальною сумою податкових зобов'язань та сумою податкового кредиту.

Особливість при відшкодуванні ПДВ – здійснення відшкодування шляхом зменшення платежів по інших податках, зборах не дозволяється. Суми податку, сплачені фізичними особами у складі ціни придбання товарів, що експортуються в межах не торговельного обороту, бюджетному відшкодуванню не підлягають.

На мою думку, потрібно ефективно забезпечити взаємозв'язок у розрахунку ПДВ. А це можливо тільки за допомогою банків і безготівкових розрахунків. З огляду на те, що платники ПДВ це – підприємства, приватні підприємці і прирівняні до них з метою оподаткування фізичні особи для практичного використання принципу дзеркальності необхідним є обов'язкове здійснення всіх розрахунків між платниками ПДВ у безготівковому порядку через банки. Можливо, що тільки безготівкові розрахунки зможуть забезпечити необхідну прозорість і вірогідність угод платників податків. І тільки у безготівкових розрахунках у відносинах між платниками ПДВ (постачальником і покупцем) з'явиться посередник – банк, на який можна покласти функцію податкового агента за утриманням і сплатою до бюджету податку, що перераховується покупцем податку на додану вартість.

Все оподаткування доданої вартості повинне здійснюватися на основі банківських повідомлень про утримання і сплату податку з наступним після закінчення податкового періоду наданням платником податків податкової декларації до податкового органу за місцем обліку. Реалізація даної пропозиції дозволить виключити можливість необґрунтованого відшкодування ПДВ, а також підвищити збирання державних податків.

Література:

1. Н.І.Луцька Основні проблеми відшкодування податку на додану вартість// Економіка та держава. – 2007. – № 10. – С. 27 – 28.
2. О.Чумакова Єдиний податок та ПДВ: проблемні питання// Економіка, фінанси, право. – 2002. – № 4. – С. 26 – 28.

Пройдакова Н.Г., Варчук О.А.

Особенности аудита основных средств

Переход всего народного хозяйства страны к рыночной экономике, ускоренное развитие предпринимательства, возникновение новых организационно-правовых форм собственности коренным образом повлияли на механизм системы экономического контроля. Одним из значимых в настоящее время, а также перспективных и эффективных видов экономического контроля в условиях рынка является независимый контроль, проводимый аудиторами, аудиторскими организациями.

Появляется необходимость организации правильного ведения учета основных средств, в соответствии с принятыми нормативными актами. Это позволит своевременно и достоверно получить необходимую информацию, являющуюся источником для анализа основных средств и принятия управленческих решений по повышению эффективности их использования.

Основные средства – это средства, вложенные в совокупность материально вещественных ценностей, относящихся к средствам труда. Среди условий для принятия к бухгалтерскому учету активов в качестве основных средств фигурирует способность актива приносить организации экономические выгоды (доходы) в